

Til
Helsingør Kommune

Dokumenttype
Klimahandlingsplan som besluttet i Ejendoms- og Miljøudvalget

Dato
27. oktober 2009

KLIMAHANDLINGER PLAN FOR HELSINGØR KOMMUNE

[Dobbeltklik for at indsætte billede (str. 18,6 cm x 10,1 cm) eller slet dette felt]

PLAN FOR HELSINGØR KOMMUNE

Revision **04**
Dato **~~2017-11-14~~2009-11-0927**
Udarbejdet af **Janus Kirkeby**
Kontrolleret af **[Navn]**
Godkendt af **[Navn]**
Beskrivelse **Handlinger til reduktion af drivhusgasudledningen i
Helsingør Kommune**

Ref. 9667011

INDHOLD

1. Forord	1
2. Handlinger for kommunen som virksomhed.....	1
2.1 <i>Energiledelse i kommunen</i>	2
2.2 <i>Energireduktioner i kommunale bygninger</i>	3
2.3 <i>Vedvarende energi.....</i>	4
2.4 <i>Grøn transport.....</i>	5
2.5 <i>Grøn indkøbspolitik.....</i>	6
2.6 <i>Adfærd i kommunen som virksomhed.....</i>	7
3. Handlinger for kommunen som geografisk område.....	8
3.1 <i>Energi og Klima</i>	8
3.2 <i>By og Planlægning.....</i>	9
3.3 <i>Grønnere Transport</i>	11
3.4 <i>Adfærd</i>	11
3.5 <i>Natur og Klima.....</i>	12

1. FORORD

Denne handlingsplan har til formål at reducere den aktuelle udledning af drivhusgasser fra Helsingør Kommune, og først og fremmest fra Helsingør Kommunes egen virksomhed. Klimahandlingsplanen er en konkretisering af klimastrategien, som definerer en række målsætninger og visioner. For Helsingør Kommune er det derfor vigtigt, at disse mål bliver nået ved at iværksætte konkrete initiativer, som er med til at gøre kommunen mere bæredygtig end den allerede er, og som reducerer udledningen af drivhusgasser til et endnu lavere niveau end i dag.

Handlingsplanen for kommunen som virksomhed er en plan som gælder for perioden 2010 frem til 2012, mens handlingsplanen for kommunen som et geografisk område har en længere tidshorisont. En stor del af handlingerne for kommunen som virksomhed vil på et senere tidspunkt blive vurderet i forhold til økonomi og CO₂-reduktioner og herved kan handlingerne indbyrdes blive prioriteret. Handlingsplanen er i indeværende form med til at pejle i hvilke retninger kommunen vil arbejde i over de næste 10 til 15 år.

Planen og handlingerne for reduktion af drivhusgasser fra kommunens geografiske område vil i løbet af 2010 blive præciseret i konkrete aktivitetsplaner for de enkelte handlinger, således at handlingsplanen kan anvendes som et decideret styringsredskab med CO₂-reduktionerne for øje.

2. HANDLINGER FOR KOMMUNEN SOM VIRKSOMHED

Helsingør Kommune vil gå forrest som det gode eksempel og "fejle for egen dør" - og starter med klimaindsatsen inden for egen virksomhed - i virksomheden Helsingør Kommune. Helsingør Kommune har indgået en aftale med Danmarks Naturfredningsforening om, at reducere udledningen fra kommunens virksomhed med 2 % per år fra 2008 frem til 2025. Det betyder at kommunen skal iværksætte en række initiativer

I Helsingør Kommune vil klimaindsatsen blive koordineret centralt, og planerne og deres effekt på kommunens CO₂-udledning vil blive vurderet og evalueret løbende. Der skal følges op på mål og effekt af hvert enkelt initiativ. Forvaltningen vil derfor etablere en rullende plan for opfølgning, evaluering og eventuel tilretning af klimaindsatsen.

Handlingerne til reduktion af drivhusgasudledningen fra virksomheden Helsingør Kommune fordeles sig hovedsageligt på energiforsyning og -forbrug, transport, adfærd og grønne indkøb.

Følgende handlinger er initiativer som foregår indenfor kommunens egen virksomhed.

Handlingerne beskrives i handlingsplanen på strategisk niveau med henblik på en efterfølgende udmøntning i konkrete indsatser. Beskrivelsen består af en målformulering, en summarisk beskrivelse af indsatsen, eksempler på konkrete tiltag, vurdering af barrierer samt en udpegning af relevante aktører - såvel interne/kommunale som eksterne. Endelig gives der en kort status på fremdrift og forventet implementering for den enkelte handling.

2.1 Energiledelse i kommunen

Handlingens mål:

Målet er at få et bedre grundlag for at udpege områder, hvor der bør iværksættes energireducerende foranstaltninger ved registrering af eksisterende forbrug.

Beskrivelse:

Energiregistrering og energiledelse i kommunale ejendomme skal systematiseres. Ansvar for aflæsning og indtastning af målere samt regelmæssig overvågning af forbrugsdata for el og varme ligger først og fremmest hos serviceledere, ejendomsmestre og øvrige brugere. Teknisk Forvaltning bistår serviceledere og brugere m.v. med teknisk bistand, nærmere undersøgelse af evt. fejlkilder og fremkommer med løsningsforslag. Energiregistreringen skal være med til at dokumentere energi- og CO₂-besparelser i kommunale ejendomme.

Konkrete aktiviteter:

- Indførelse af brugervenligt energistyringsprogram til energiregistrering og energiledelse
- Uddannelse af tekniske serviceledere, ejendomsmestre m.fl. i energiregistrering og energiledelse.
- Kompetenceudvikling i energioptimal drift, herunder udformning af vejledninger, interne kurser og temadage, nyhedsbreve mv.
- Opfølgning og analyse af energiforbrugsdata i samarbejde med serviceledere og øvrige brugere for at finde kilder til evt. overforbrug, lækager, fejlbehæftede anlægsdele m.v.

Sekundære effekter:

Ud over reduktion af udgifter til energiforbrug, og dermed mindre afhængighed af fossile brændsler, vil energiledelse kunne bidrage til systematisk benchmarking mellem kommunens ejendomme.

Barrierer:

- Energiledelse og analyse af forbrugsdata er betinget af korrekt og regelmæssig registrering og indtastning af måler aflæsninger, en opgave som påhviler serviceledere, ejendomsmestre og øvrige brugere. Uden det vil analysen give et misvisende og forkert billede af forbrugsudviklingen og dermed risiko for tab af mange ressourcer.
- Manglende efteruddannelse af det tekniske ansvarlige personale.
- Mange bygninger, herunder mange institutioner, har ingen serviceledere, og det kan vanskeliggøre energiregistreringen og måler aflæsningen
- Tab af viden og indsigt ved udskiftning af personale.
- Manglende ressource tilførsel kan medføre motivationssvigt hos ansvarlige personale.

Aktører – internt

Byrådet, div. forvaltninger og udvalg, Ejendomscentret, Tekniske serviceledere

Aktører - eksternt:

Leverandør af energistyringsprogram, samt energirådgivere

Tidsplan:

Energiregistreringssystemet er køreklart, og der er allerede installeret målere ved mange ejendomme. Resterende ejendomme forventes oprettet senest medio 2010.

Efteruddannelse og instruktion af teknisk personale er begyndt og fortsætter indtil alle de ansvarlige er klar til registrering af måler aflæsninger samt overvågning af forbrugsdata.

Det ansvarlige personale i Bygningssektionen skal også løbende efteruddannes i brugen af systemet og i analyse af forbrugsdata.

Det forventes af systemet er komplet og brugbart senest ved slutningen af 2010 under betingelse af regelmæssige registreringer.

Økonomi:

Implementering af et energiledelsessystem indebærer en lang række initiativer, som kræver løbende stillingtagen.

2.2 Energireduktioner i kommunale bygninger

Handlingens mål:

At kommunale bygninger fungerer optimalt med mindst muligt energiforbrug.

Beskrivelse:

Det er Ejendomscentrets ansvar, at der gennemføres bygningsregistrering og udarbejdes tilstandsrapport og energimærkerapport for alle kommunale ejendomme. De nævnte rapporter, samt resultatet fra energiregistreringen, danner grundlag for en langsigtet plan pr. ejendom indeholdende vedligehold af klimaskærme, tekniske installationer og energioptimerende tiltag, herunder forsyningsmuligheder.

Konkrete aktiviteter:

- Udskiftning af elradiatorer til anden opvarmning (eks. fjernvarme, jordvarme, solvarme, varmepumper)
- Efterisolering af klimaskærme og udskiftning af utætte og gamle vinduer
- Udskiftning til energibesparende gadelys mv.
- Udskiftning af lyskilder og teknisk udstyr til lavenergiudstyr
- Optimering af eksisterende ventilationsanlæg
- Montering af spændingsstabiliserende udstyr
- Thermografiundersøgelser af alle eksisterende bygninger
- Udbygning af fjernvarme til kommunale ejendomme
- Undersøgelse af partnerskabsbaserede aftaler for implementering af energibesparende foranstaltninger (ESCO-aftaler)
- Energikrav til kommunalt opstillede pavilloner, eksempelvis til varmekilder

Sekundære effekter:

Ved undersøgelser for opretning og justering af bygninger og installationer kan mange fejl og uhensigtsmæssigheder identificeres og oprettes. Dette kan bl.a. medføre forbedringer af indeklima og arbejdsforhold m.v.

Barrierer:

Lang tilbagebetalingstid for flere af aktiviteterne.
Manglende teknisk indsigt hos små institutioner.
Manglende ressourcetilførsel både mandetimer og midler

Aktører – internt

Bygningssektionen, Ejendomscentret, Byrådet, kommunikationssekretariat, øvrige forvaltninger.

Aktører - eksternt:

Energileverandører, rådgivere, udførende entreprenører.

Tidsplan:

Kommunen har i de sidste mange år gennemført energibesparende tiltag i kommunale bygninger, og kommunen vil dermed løbende fortsætte og intensivere denne indsats. Ovenstående aktiviteter vil alle blive iværksat i perioden fra 2010 til 2012.

Økonomi:

Aktiviteter med anslået tilbagebetalingstider under 5-7 år bør umiddelbart iværksættes. Forundersøgelserne vil blive foretaget af kommunens egne medarbejdere, evt. i samarbejde med eksterne rådgivere.
De samlede udgifter til kapitalinvesteringer afhænger af hvilke initiativer, som findes mest bæredygtige i forhold til økonomi og miljø.

2.3 Vedvarende energi

Handlingens mål:

At forsyne de kommunale ejendomme og aktiviteter fra energikilder, som ikke udleder CO₂.

Beskrivelse:

Etablering af anlæg, som kan forsyne kommunens ejendomme fra energikilder, der ikke udleder CO₂, fx solenergi, vindenergi, bølgeenergi, biogas mv. Handlingen indledes med en undersøgelse af mulige ejendomme og mulige energitiltag, der er mest bæredygtige i forhold til reduceret CO₂-udledning, miljø og økonomi.

Konkrete aktiviteter:

- Undersøgelse af implementering af solvarme, eventuelt som supplerende energikilde til fjernvarmenettet eller særskilt til større institutioner
- Undersøgelse af mulighederne for opsætning og / eller køb af vindmøller
- Undersøgelse af muligheder for overskudsvarme, der kan anvendes til fjernvarmenettet, eksempelvis fra spildvarme på rensningsanlæggene og fra industrien
- Udbygning af fjernvarmeproduktion på vedvarende kilder samt udbygning af fjernvarmenet til alle kommunale bygninger

Sekundære effekter:

Etablering af installationer med vedvarende energi medfører reduceret afhængighed af fossile brændsler og meget ofte også, at omkostninger til energiformål bliver reduceret.

Barrierer:

Lang tilbagebetalingstid på mange projekter.

Manglende areal til opsætning af store energianlæg (friland til vindmøller, hav).

Krævende investering.

Aktører – internt

Arbejdsgruppe, Helsingør Forsyningsselskab, Teknisk Forvaltning, byråd.

Aktører - eksternt:

Energileverandører, rådgivere.

Tidsplan:

Undersøgelserne pågår løbende i 2010 og 2011.

Eventuelle faktiske realiseringer af installationer forventes i perioden fra 2012-2014.

Økonomi:

Forventet tilbagebetalingstid vil ofte være i størrelsesordenen 10-30 år, på trods af at der kan være et stort potentiale for CO₂-reduktioner.

Investeringerne vil afhænge af hvilke initiativer, der iværksættes.

2.4 Grøn transport

Handlingens mål:

Kommunen skal udbrede grøn transport og reducere udledningen af CO₂ fra kommunens egen transport.

Beskrivelse:

Kommunens medarbejdere skal på sigt benytte sig af de mindst miljøbelastende transportmidler. Kommunens første initiativ er at få udarbejdet et grundlag for en fremtidig transportpolitik for kommunens egen virksomhed, således at der på et senere tidspunkt kan udarbejdes en konkret handlingsplan for kommunens egen transport.

Konkrete aktiviteter:

- Udredning i 2010 om de mulige tiltag indenfor miljørigtig transport - bl.a. indkøb af el- og brintbiler, elcykler mm. til kommunens medarbejdere, herunder en kortlægning af transportbehov i de enkelte forvaltninger.
- Kommunal politik og handlingsplan på transportområdet.

Sekundære effekter:

- bedre sundhed og færre sygedage for medarbejdere
- stor signalværdi overfor andre virksomheder og borgere
- færre udgifter til kommunal kørsel på sigt

Barrierer:

- Merpris for elbiler samt eventuelle ladestationer

Aktører – internt

Udbud og indkøb, klimakoordinator i TF, CF
Medarbejdere

Aktører - eksternt:

Leverandører af elcykler, biler og optankningsanlæg

Tidsplan:

Udredningen af transportmulighederne gennemføres i 2010.

Økonomi:

Udredningen foretages hovedsageligt af kommunens egne medarbejdere;
Yderligere investeringer afklares, når udredningen er gennemført

2.5 Grøn indkøbspolitik

Handlingens mål:

Økonomiudvalget vil ultimo 2009 tage stilling til en ny indkøbspolitik for Helsingør Kommune. Indkøbspolitik 2009 vil have et stærkere fokus på miljø, klima og samfundsansvar end kommunens tidligere indkøbspolitik fra 2004.

Beskrivelse:

Gennem arbejdet med at gennemføre indkøbspolitikken skal Helsingør Kommune leve op til EU-Kommissionens målsætning om, at 50 pct. af de offentlige indkøb i EU skal være grønne i 2010. Produkter på Helsingør Kommunes indkøbsaftaler skal leve op til fastlagte minimumskrav på miljø- og klimaområdet. Herigennem bidrager kommunen til at øge markedet for grønne og klimavenlige produkter gennem efterspørgsel af eksempelvis energibesparende belysning, energi-effektive pc'er og biler der kører langt på literen.

Ved alle udbud af kontrakter om køb af varer og tjenesteydelser anvendes krav til miljø, klima og samfundsansvar. Kravene kan enten være minimumskrav eller krav, der indgår som et konkurrencekriterium ved valg af leverandør. Der lægges vægt på at:

- Købe produkter, der er miljømærkede
- Købe energivenlige produkter
- Opnå mindst mulig belastning af miljø, klima og arbejdsmiljø
- Stille relevante Corporate Social Responsibility-krav (CSR) til virksomhederne vedr. socialt ansvar
- Vælge leverandører, som arbejder med miljø- og arbejdsmiljøledelse
- Vælge produkter der kan genbruges/genanvendes, og produkter hvor der er tænkt på hvordan affaldsmængden bliver mindst mulig.

Konkrete aktiviteter:

- Forslag til Indkøbspolitik 2009
- Udrulning af indkøbspolitik og procedurer for kommunens medarbejdere

Sekundære effekter:

Indkøbspolitik 2009 har udover et stærkere fokus på klima, miljø og samfundsansvar til opgave at sikre, at kommunens decentrale enheder kan foretage effektive indkøb, så der frigøres tid til at fokusere på kerneydelserne. Indkøbspolitikken skal sikre, at kommunen køber varer og tjenesteydelser på fordelagtige betingelser.

Barrierer:

Der er en stor opgave i at få udbredt politikken til alle kommunens medarbejdere og få medarbejderne til at følge den.

Aktører – internt

Indkøbspolitik 2009 formuleres af Udbud & Indkøb i samarbejde med fagforvaltningerne.

Aktører - eksternt:

Krav til klima-, miljøforhold og samfundsansvar opstilles i dialog med blandt andet Miljøministeriet, Elsparefonden, Statens og Kommunernes Indkøbsservice m.fl.

Tidsplan:

Indkøbspolitik 2009 vedtages inden udgangen af 2009.

Økonomi:

Skærpede krav til klima- og miljørigtige produkter og ydelser kan medføre højere priser, men dette er ikke altid tilfældet. Der foretages en konkret afvejning fra udbud til udbud.

2.6 Adfærd i kommunen som virksomhed

Handlingens mål:

Alle medarbejdere i Helsingør Kommune handler og tænker bæredygtigt i deres arbejde og daglige adfærd

Beskrivelse:

Kommunen går forrest, og vil gøre klima til en mærkesag på tværs af alle arbejdspladser, så medarbejderne får energirigtige vaner både på arbejdspladsen og i hjemmet.

Dette skal foregå ved holdningsbearbejdning af alle medarbejdere via information, inspiration og motivation.

Konkrete aktiviteter:

Der formuleres en samlet kommunikationsplan for interne aktiviteter:

- Formidle information om bæredygtig adfærd via kommunens medarbejderportal (Kilden)
- Kompetenceudvikling af medarbejderne gennem interne workshops
- Forvaltningerne skal afholde "gå-hjem-møder" om "klimavenlig adfærd"
- På ledelsesniveau sørges der for, at klimainsatsen bliver forankret i hele kommunen
- Overvejelse om implementering af projekter, hvor institutionerne investerer helt eller delvis i energirenoveringer og selv beholder en del af besparelserne
- Kampagner på den enkelte arbejdsplads

Sekundære effekter:

Øget sundhed, bedre økonomi, større uafhængighed af fossile brændsler etc.

Ved at påvirke egne medarbejdere er der en afsmittende effekt på medarbejdernes private adfærd til inspiration for andre borgere og virksomheder.

Barrierer:

Manglende ressourcer

Aktører – internt

Primære aktører: Klimakoordinatoren og projektgruppen

Sekundære aktører: Alle medarbejdere

Aktører - eksternt:

Konsulenter og eventmagere

Tidsplan:

Klimakoordinator og projektgruppen udarbejder kommunikationsplanen ultimo 2009, som efterfølgende tilpasses løbende.

Aktiviteterne udrulles i 2010 i henhold til kommunikationsplanen.

Økonomi:

Der skal i 2010 afsættes midler til:

- Honorar til konsulenter og øvrige events
- Leje af lokaler samt forplejning
- Udarbejdelse af kampagnemateriale

3. HANDLINGER FOR KOMMUNEN SOM GEOGRAFISK OM- RÅDE

Følgende handlinger er initiativer som foregår i Helsingør Kommunes geografiske område, og hvor Helsingør Kommune som myndighed kan bidrage til at iværksætte initiativerne. Det er også forventeligt, at en række eksterne aktører skal bidrage til handlingerne og dermed være part i at reducere udledningen af drivhusgasser.

Handlingerne til reduktion af drivhusgasser fra Helsingør Kommune som geografisk område er opdelt på følgende områder:

- Energi og Klima
- By og planlægning
- Grønnere transport
- Adfærd
- Natur og miljø

3.1 Energi og Klima

3.1.1 Udbygning af vedvarende energi

Mange af de individuelt opvarmede ejendomme, som forsynes med varme fra oliefyr, naturgas eller fra elvarme bør skifte til en mindre CO₂-udledende energikilde. Disse ejendomme bør forsynes med fjernvarme, hvor det er tilgængeligt og ellers bør ejerne overveje at investere i alternative opvarmningskilder som eksempelvis biomassekedler eller jordvarmesystemer. Kommunen vil opfordre og til dels vejlede borgere og virksomheder i hvordan varmesystemet i en ejendom kan udskiftes, og hvilke opvarmningskilder der passer bedst til den enkelte ejendom.

3.1.2 Udbygning af fjernvarme

Det er Helsingør Kommunes mål at udfase el-, naturgas- og olie til opvarmning af ejendomme, da disse energikilder er de mest CO₂-tunge opvarmningskilder. Eftersom fjernvarmen angiveligt både sommer og vinter produceres hovedsageligt på CO₂-neutrale kilder, skal det undersøges hvilke områder der bør tilsluttes fjernvarmenettet, hvorved olie- og naturgas- og elopvarmning udfases. Helsingør Kommune vil desuden overveje, om der skal indføres en tilslutningspligt til fjernvarmenettet for eksisterende og nye ejendomme i udpegede, bynære områder over en år-række, samt om der skal indføres alternative takster for fjernvarme til lavenergiejendomme.

3.1.3 Etablering af uvildig energirådgivning

Med udskillelsen af de kommunale forsyningsvirksomheder fra Kommunen, findes der kun energirådgivning i Bygningssektionen, som alene er til rådighed for Kommunens ejendomme. Uvildig rådgivning skal derfor købes eksternt, eller genetableres i kommunalt eller andet regi. Rådgivningen bør kunne udføres af samme person på både el, vand og varme, i det mindste for privatboliger og små virksomheder (elforbrug 10-30 MWh/år). For lidt større virksomheder tilkommer rådgivning mht. køl, ventilation, køkken og belysning. Områderne er traditionelt opdelt i bolig-rådgivere, elkonsulenter og erhvervsrådgivere, med tiltagende kompleksitet. Energirådgivningen kan evt. suppleres med et økonomisk tilskud til energirenovering hos private boligejere.

I samarbejde med det kommende forsyningselskab i Helsingør Kommune, etableres en energi-butik eller et informationscenter, hvor borgere og virksomheder kan søge råd om energirenoveringer og klimatiltag i øvrigt.

3.1.4 Overskudsvarme

Der iværksættes i løbet af 2011 og 2012 en undersøgelse, som identificerer mulige virksomheder (kommunale såvel som private), som har eller kan have overskudsvarme, som kan anvendes til fjernvarmenettet. Dette vil bidrage med mere varme med en lav CO₂-udledning. Der skal desuden arbejdes for at anvendelse af overskudsvarme fritages helt eller delvist for statslige afgifter.

3.1.5 Termografi-fotografering

Helsingør Kommune undersøger muligheden for termografiundersøgelser foretaget på alle eksisterende bygninger for at kortlægge og identificere mangelfuld isolering og kuldebroer på facader, lofter og vægge. Undersøgelserne kan foretages både udefra, indefra og evt. fra luften for at dokumentere behovet for efterisolering. Der skal også foretages termografiske undersøgelser af el-tavler for at lokalisere overophedede dele. Udskiftning af disse medfører både en forbedring af sikkerheden og reduktion af el-forbruget

3.2 By og Planlægning

3.2.1 Sårbarhedskortlægning

Der skal gennemføres et kortlægningsarbejde, som præcist fastslår dels hvilke områder i kommunen, der med stor sandsynlighed vil komme til at lide under effekterne af de forventede klimaforandringer, og dels beskriver hvilke tiltag, der vil kunne afbøde klimamæssige effekter. Kortlægningsarbejdet gennemføres som en del af den sektorplanlægning der skal undergå revision (spildevandsplanlægning og vandforsyningsplanlægning), men også i forbindelse med kommuneplaner og lokalplaner skal sårbarheden i forhold til klimaforandringernes effekter indgå. Der skal i alle tilfælde tages stilling til på hvilke måder de samfundsskadelige effekter kan afbødes / forhindres.

3.2.2 Vurdering af nødvendig indsats for at indfri målsætninger – scenarier og virkemidler

Sårbarhedskortlægning gennemføres både som en separat undersøgelse af hvor og hvordan nedbør og stigende havvandsstand vil påvirke offentlig og privat ejendom, og som del af sektorplanlægningen og lokalplanlægningsarbejdet. Herunder skal det fastlægges hvor og hvordan lavninger, vådområder, P-arealer, sportspladser m.m. vil kunne indgå som en del af klimatilpasningen. Forvaltningen udarbejder kortlægning af beskyttede naturtyper i kommunen. I den forbindelse registreres tillige hvilke nu tørlagte tidligere vådområder der vil kunne genetableres som vådområder, og planlægning af genskabelsen udarbejdes på baggrund af denne kortlægning. Vandløb, søer og vådområder indarbejdes som en integreret del af vand- og naturplanerne, så der tages størst muligt hensyn til både reduktion af udslippet af drivhusgasser fra tørlagte vådområder ved at genskabe det våde miljø, og til de muligheder der er for, at søer og vandløb kommer til at indgå i klimatilpasninger som regnvandsreservoirer og til transport af regnvand.

3.2.3 Indførelse af klimamål og indsatser for CO₂-reduktion og klimatilpasning i alle relevante planer i kommunen.

For at sikre at klimainsatsen bliver indarbejdet på alle niveauer i planlægningen og at sikre helhedsorienteret tankegang på tværs af traditionelle forvaltningsopdelinger indføres der mål på klimaområdet.

- Identifikation af relevante planlægningsområder
- Udbredelse i organisationen: Informations- og koordineringsindsats i forhold til relevante ledere og medarbejdere
- Udarbejdelse af implementeringsplan med sikring af fælles niveau for klimainsats og mål
- Udarbejdelse af plan for opfølgning og evaluering på indsatser og mål

3.2.4 Vurdering af indkomne projekter i forhold til deres opfyldelse af klimamål. På sigt dokumentation for niveau af CO₂-udledning, klimatilpasning og BAT (best available technology)

Nye projekter i Helsingør Kommune benytter sig af nyeste viden og teknologi inden for minimering af CO₂-udledning og klimatilpasning.

- Identifikation af hvilke områder (med udgangspunkt i ovennævnte planer), der er relevante, herunder inden for hvilke områder, kommunen har mulighed for at stille krav til projekterne eller om der alene kan gives anbefalinger.
- Udarbejdelse af guidelines for vurdering af projekter

3.2.5 Krav i lokalplaner om at nybyggeri skal være minimum bygningsreglementets lavenergiklasse 1

For at sikre at lokalplanlagt nybyggeri har en høj standard i forhold til CO₂-udledning, stilles der i lokalplanerne krav om, at alt nybyggeri skal overholde bygningsreglementets skærpede krav for lavenergibygninger, energiklasse 1

3.2.6 Skærpede klimakrav til kommende projekter ved salg af kommunal ejendom

Kommunen stiller skærpede krav ved opførelse og salg af kommunens ejendomme til CO₂-emmission og klimatilpasning, som går ud over bygningsreglementets energiklasser, Indsatsen påbegyndes med skærpede energikrav i salgsaftaler for kommunale grunde.

3.2.7 Plan09-områderne skal have fokus på bykvalitet i kombination med byøkologi og klimarigtige byløsninger

Det skal være synligt, at Helsingør Kommunes byomdannelse og byudvikling sker med kvalitet og fokus på reduceret CO₂-udledning og klimatilpasning. Der identificeres mulige klima-temaer for Plan09 områderne, og der udarbejdes implementeringsplaner for klimatiltag i hvert område. Det er desuden vigtigt, at implementeringsplanerne synliggøres gennem informationskampagner, således at borgere og virksomheder selv kan bidrage aktivt til byudviklingen.

3.2.8 Fyrtårnsprojekt:

Udvikling og omdannelse af Helsingør Erhvervsområde til at være et demonstrationsprojekt for kommunens klimaindsats. Området skal være Helsingørs Klimabydel med fokus på klimaløsninger i kombination med byplanlægning og arkitektur.

Udvikling af området med en klimarigtig profil skal bruges i arbejdet med at tiltrække nye virksomheder inden for kreative og innovative erhverv til området.

3.2.9 Genanvendelse af regnvand

Fremover skal mindst muligt regnvand ende i kloakkerne og i stedet bruges rekreativt eller genanvendes i husholdningerne. Derfor skal der udarbejdes et katalog over opsamlings- og anvendelsesmuligheder for regnvand i bymæssige bebyggelser samt en plan for implementering i forhold til eksisterende byområder samt nye bebyggelser og enkeltbygninger. Separering og genanvendelse af regnvand vil i øvrigt reducere mængden af spildevand til rensningsanlægget, og herved spares et væsentligt energiforbrug og dermed CO₂-udledning.

3.2.10 Byen skal være grønnere

Som led i klimatilpasningen skal mængden af grønt i byen øges: eks. træer, planter og græsflader samtidig med at det bidrager positivt til bymiljøet. Der skal udarbejdes en plan for byens grønne potentiale: Udpegning af arealer/bygninger, der kan blive til "grønne lommer" i bystrukturen, eks. lommeparker, legepladser, stiforbindelser, plantning af enkelttræer, gavle til etablering af beplantning og tage med mulighed for etablering af græstage m.v..

3.2.11 Fremme kombinationen af klimarigtige løsninger og god arkitektur.

Private skal motiveres til at skabe klimarigtig arkitektur i forbindelse med ombygning og nybyggeri. Det skal derfor undersøges hvilke muligheder der er for at lave hæderspris og evt. en pulje, der kan søges af private.

3.2.12 Etablering af klimalandsby

I denne handlingsplans 2. til 3. år sættes der fokus på borgernes og virksomhedernes indsats for at begrænse udslippet af drivhusgasser. En mulig måde at engagere borgerne vil være at opfordre til at eksempelvis en boligblok konkurrerer med en anden om at reducere udslippet mest, at grundejerforeninger dyster med hinanden om det samme, og endelig at eksempelvis en "landsby" konkurrerer med et andet mindre bysamfund, måske i en anden kommune i Danmark, eller med andre mindre bysamfund i Europa, om at reducere udslippet af drivhusgasser mest. Helsingør Kommune vil støtte sådanne initiativer dels administrativt, og dels økonomisk i form af "præmieringer" til de der opnår størst reduktion.

3.3 Grønnere Transport

3.3.1 Helsingør skal være en attraktiv og tryk cykel kommune

Med udgangspunkt i kommende Cyklisthandlingsplan skal der arbejdes videre med cykeltrafik og den kollektive trafik. Boligområder skal sammentænkes, så det er let for børnefamilier at klare sig uden bil, bl.a. ved et veludbygget cykelrutenet, og trafikløsninger der udformes så cyklister føler sig trygge. Der skal være cykelparkering evt. aflåst ved stationer, detailhandel og offentlige institutioner.

3.3.2 Fremme effektiv og bæredygtig kollektiv transport

Ved kommende udbud af kollektiv trafik i Kommunen skal der stilles krav om, at busser anvender miljørigtigt brændstof, samt at der kun gives bevilling til vognmænd såfremt de anvender miljørigtigt brændstof. Kommunen skal gøre det attraktivt, at benytte bus og tog, bl.a. ved bedre parkering for både biler og cykler på stationerne samt forbedre korrespondancen mellem transportmidlerne. Skærpe kravene til turistbusser og forbedre mulighederne for at turister kan benytte cykler og andre miljørigtige transportmidler. Der etableres et samarbejde med rederierne for at nedbringe CO₂-udledningen og der udarbejdes handlingsplan for offentlig transport.

3.3.3 Mere plads til de bløde trafikkanter – etablere miljøzoner /bilfrizoner

Den historiske del af Helsingør, skal være bilfri, så den indre by bliver forbeholdt de bløde trafikkanter. Der skal etableres en omlæsningscentral i udkanten af Helsingør for at undgå store biler i de bynære miljøer.

3.3.4 Gøre det attraktivt at skifte til miljørigtige biler og delebiler

Kommunen skal opfordre borgere til at købe biler der er brændstoføkonomiske eller kører på alternative bæredygtige brændsler (eksempelvis el og brint) og til at etablere delebil- og samkørselsordninger. Kommunen skal anviser gratis parkeringspladser til delebiler.

3.3.5 Mindske transportbehovet ved helhedsplanlægning

Ved udvikling af nye boligområder, skal helhedsplanlægning tænkes ind, således at skole, indkøbsmuligheder, grønne områder og arbejdspladser er indenfor cykelafstand. Kommunen vil desuden fremme flere lokale arbejdspladser ved at tiltrække virksomheder til blandt andet kommunens erhvervsområder. Lokal handel med leverandører af eksempelvis fødevarer forsøges fremmet, hvorved det samlede transportarbejde i kommunen kan reduceres.

3.4 Adfærd

3.4.1 Gennemførelse af adfærds kampagner

Der etableres "videnscenter" opbygget som et attraktivt univers på kommunens hjemmeside. Hjemmesiden suppleres med "klimahjørner" på alle biblioteker indeholdende publikationer, planer, videofilm og events mv.

På hjemmesiden formidles viden om fungerende klimatiltag/projekter i kommunen – f.eks. jordboring for jordvarme, energirigtigt byggeri oa. På hjemmesiden skal virksomheder og borgere kunne få svar på klimaspørgsmål samt få konkret information og handlemuligheder.

3.4.2 Uddanne fremtidens borgere til klimaambassadører

Der udarbejdes undervisningsmateriale til institutioner og skoler, så børn og unge uddannes som klimaambassadører. Der gennemføres to sideløbende kampagner, der målrettes hhv. virksomheder og borgere om at fremme grønne indkøb. Helsingør Kommune arbejder på at organisere et samarbejde med miljøorganisationer, således at uddannelse af klimaambassadørerne og øvrige aktiviteter sker i samarbejde med anerkendte organisationer, som arbejder aktivt for klimaet.

3.4.3 Samarbejde med andre lande

Helsingør Kommune skal gøre brug af erfaringer fra andre lande og muligheden for at samarbejde omkring udvikling af nye metoder og indsatser. Med udgangspunkt i det eksisterende ECO-

city-samarbejde kan samarbejdet med Helsingborg udbygges med fokus på projekter inden for CO₂-reduktion og klimatilpasning.

3.5 Natur og Klima

3.5.1 Genetablering af vådområder

Det er Helsingør Kommunes mål at genetablere mindst 25 % af de nedlagte eller afdrænede vådområder i kommunen. Derfor vil vi inden udgangen af 2011 have registreret de tidligere vådområder, som potentielt vil kunne genetaberes som egentlig naturområde (eksempelvis ved at bryde afdræning), enten som en del af indsatsen for at håndtere stigende nedbørsmængder eller som en del af indsatsen for implementering af vand- og naturplanerne.